

Save the date

May 25, 2018
11:00-15:00

WORKSHOP

The right
to family reunification:
Emerging needs
Emerging responses

Location :
Athens Bar Association
60 Akadimias str., Athens

Εφαρμόζοντας το δικαίωμα στην οικογενειακή επανένωση: Επισκόπηση του Κανονισμού Δουβλίνου III

Ανδρονίκη Πετεινού
Δικηγόρος, D.E.A.

Οικουμενικό Πρόγραμμα Προσφύγων της Εκκλησίας της Ελλάδας
a.peteinou.ecrp@gmail.com

25/5/2018

Ευρωπαϊκή πολιτική ασύλου

Η ευρωπαϊκή πολιτική ασύλου αποτελεί κομμάτι του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, που σήμερα εντάσσεται στον Τίτλο V, Τμήμα III της ΣΛΕΕ, Συνθήκη Λισαβόνας.

Ο ΧΕΑΔ αποτελούσε τον τρίτο πυλώνα της ΕΚ και θεωρούνταν στοιχείο αναπόσπαστο της δομής των τριών πυλώνων που χαρακτήριζε την οργάνωση και λειτουργία της ΕΚ, όπως είχε διαμορφωθεί με τη Συνθήκη του Μαστριχτ (1992) και συνέχισε η Συνθήκη του Αμστερνταμ (1999) και της Νίκαιας (2001), την οποία κατήργησε η Συνθήκη της Λισαβόνας (2008).

Ευρωπαϊκή πολιτική ασύλου

➤ Ιδιαιτερότητα του χώρου ελευθερίας ασφάλειας και δικαιοσύνης (ΧΕΑΔ) :

- Αφορά σε ζητήματα ιδιαίτερης πολιτικής ευαισθησίας (άσυλο, μετανάστευση, έλεγχο συνόρων, αστυνομική συνεργασία κ.α.) που άπτονται της κυριαρχίας και της ασφάλειας των ΚΜ
- διακυβερνητικό και όχι υπερεθνικό σύστημα λειτουργίας (έλεγχος διατηρείται από τα ΚΜ => ο ρόλος του Συμβουλίου αυξημένος) μέχρι τη Συνθήκη της Λισαβόνας (2008).

Εξέλιξη

Με τη Συνθήκη της Λισαβόνας επιτυγχάνεται μεγαλύτερη ενωποίηση στον τομέα του ασύλου, μετατρέποντας τα μέτρα για το άσυλο **σε κοινή πολιτική**. Στόχος δεν είναι πλέον μόνον η θέσπιση ελάχιστων προδιαγραφών, αλλά η δημιουργία ενός κοινού συστήματος που περιλαμβάνει ενιαίο καθεστώς και **ενιαίες διαδικασίες** (Οδηγίες «Διαδικασίες» 2013/32/ΕΕ, «Χορήγησης του Καθεστώτος του Πρόσφυγα» 2011/95/ΕΕ , «Υποδοχής» 2013/33/ΕΕ).

Αντίθετα με το προισχύον σύστημα λήψης αποφάσεων, ζητήματα που αφορούν τη χάραξη κοινής ευρωπαϊκής πολιτικής ασύλου, ακολουθούν τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, αρ. 78§2 ΣΛΕΕ (ενισχυμένος ο ρόλος του Κοινοβουλίου=>διαδικασία συναπόφασης Συμβουλίου και Κοινοβουλίου, όχι διακυβερνητικό σύστημα)

Αλλά ούτε μπορεί να χαρακτηριστεί και ως υπερεθνικό σύστημα λειτουργίας (ΧΕΑΔ), διότι διατηρεί στοιχεία του τρίτου πυλώνα

Άρθρο 72 & 73 ΣΛΕΕ : ορίζουν ότι τα κράτη μέλη διαθέτουν ένα περιθώριο διακριτικής ευχέρειας όταν θίγεται η δημόσια τάξη και η εσωτερική τους

Κοινό Ευρωπαϊκό Σύστημα Ασύλου (ΚΕΣΑ)

Ηδη από τη θέση σε ισχύ της Συνθήκης του Αμστερνταμ το Μάιο του 1999, ξεκίνησαν οι εργασίες για τη δημιουργία ενός **Κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασύλου (ΚΕΣΑ)** με βάση τις κατευθύνσεις που δόθηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε (Οκτώβριος 1999).

Παράλληλα στη βάση των συμπερασμάτων του Τάμπερε, το Συμβούλιο προσπάθησε να θέσει σε ισχύ ένα **συστήμα καθορισμού του υπεύθυνου για την εξέταση ασύλου κράτους => μέσω μορφής Κανονισμού.**

Γεγονός που η ίδια η Συνθήκη της Νίκαιας, του 2001, προέβλεπε εντός 5 ετών από την έναρξη ισχύος της

Καθεστώς Δουβλίνου

➤ **Σκοπός** => Να δώσουν τέλος στο σύστημα του «**asylum shopping**» και των αιτούντων άσυλο” in limbo”, ήτοι των ατόμων που κανένα κράτος δεν θεωρεί τον εαυτό του υπεύθυνο για την εξέταση του αιτήματος ασύλου τους.

Η προτεραιότητα της πολιτικής ασύλου στην Ευρώπη ήταν να αντιμετωπίσει τις πιέσεις σε χώρες που εκείνη την εποχή είχαν λάβει τον μεγαλύτερο αριθμό προσφύγων και μεταναστών (κυρίως βόρειες χώρες), όπως η Αγγλία, η Γερμανία ή η Γαλλία. Το φαινόμενο αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι αιτούντες άσυλο προτιμούσαν, λόγω των ευνοϊκών συνθηκών διαβίωσης, να στέλνουν τα αιτήματά τους στις χώρες αυτές.

➤ Σημαντικά γεγονότα τη δεκαετία του '90 στην Ευρώπη

- Πτώση τείχους Βερολίνου
- Πόλεμος πρώην Γιουγκοσλαβίας (αναγκαστικές μετακινήσεις πληθυσμού)

Καθεστώς Δουβλίνου

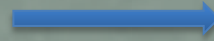
➤ Ιστορική αναδρομή

Κοινό σημείο η εισαγωγή του κριτηρίου της πρώτης παράνομης εισόδου => Η ευθύνη για την εξέταση μιας αίτησης ασύλου ανήκει "στην αρμοδιότητα των κρατών μελών που έλαβαν το μεγαλύτερο μέρος στην είσοδο ή τη διαμονή του ενδιαφερομένου

- Σύμβαση του Δουβλίνου (1990), διακρατική συμφωνία, τεθείσα σε ισχύ το 1997 αναζητώντας ένα minimum συνεργασίας πάνω στη διαχείριση των αιτημάτων ασύλου, πριν ακόμα την ίδρυση της ΕΚ
- Κανονισμός του Δουβλίνου II (343/2003 ΕΕ) σε συνδυασμό με Κανονισμό Eurodac του 2000 (=> 603/2013) => διασφαλίζει την αποτελεσματική εφαρμογή των κανονισμών του Δουβλίνου + Εκτελεστικό Κανονισμό της Επιτροπής, αριθ. 1560/2003 (=> 118/2014)
- Κανονισμός του Δουβλίνου III (604/2013 ΕΕ)

Δουβλίνο III

Δουβλίνο II

Δουβλίνο III

Διατήρηση της ιεραρχίας των αντικειμενικών κριτηρίων του παλαιότερου συστήματος για τον καθορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους, επιχειρώντας να επιλύσει ορισμένα βασικά προβλήματα και παθογένειες του συστήματος Δουβλίνο II κυρίως όσον αφορά το σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

➤ Σημαντικές αλλαγές

- Διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής (και αιτούντες επικουρικής προστασίας)
- Μεταβολή του αμάχητου τεκμήριου της ασφαλούς πρώτης χώρας υποδοχής (αρ.3§2 Κανονισμού Δουβλίνο III)
- Περαιτέρω εγγυήσεις για τους ασυνόδευτους ανηλίκους (εκπροσώπηση και συνδρομή) στο άρ. 6 Κανονισμού Δουβλίνο III
- Οι λόγοι εξάρτησης του άρθρου διακριτικής ευχέρειας (ανθρωπιστική ρήτρα) του παλαιού συστήματος, αποτελούν πλέον ξεχωριστό δεσμευτικό κριτήριο για τα κράτη μέλη (αρ.16Κανονισμού Δουβλίνο III)

Αρχή ασφαλούς χώρας

Το Σύστημα του Δουβλίνου βασίζεται στην **αρχή της ασφαλούς χώρας**, με βάση την οποία: «τα κράτη μέλη, εκ των οποίων όλα σέβονται την αρχή της μη επαναπροώθησης, θεωρούνται ως ασφαλείς χώρες για τους υπηκόους τρίτων χωρών» και στην **αμοιβαία εμπιστοσύνη** μεταξύ των κρατών μελών ότι θα εφαρμόζουν την εθνική, ενωσιακή και διεθνή νομοθεσία για το άσυλο κι άρα θα σέβονται και θα προστατεύουν τα θεμελιώδη δικαιώματα, όπως κατοχυρώνονται κατά βάση στο πλαίσιο της ΕΣΔΑ και του ΧΘΔΕΕ.

Μεταβολή του αμάχητου τεκμηρίου

➤ Αίτια μεταβολής του αμάχητου τεκμηρίου

2011, Δύο αποφάσεις ορόσημο του ΕΔΔΑ και ΔΕΕ εξετάζοντας την σχέση του Κανονισμού με τα θεμελιώδη δικαιώματα.

(MSS/Βελγίου και Ελλάδας και NS/Secretary of State for the Home Department...)

- Αμάχητο τεκμήριο της ασφαλούς χώρας => **μαχητό** και υποχρεώνει κάθε κράτος να ελέγχει αν το κράτος μέλος στο οποίο επαναπροωθεί τον αιτούντα άσυλο τηρεί τις υποχρεώσεις του, που απορρέουν από το ενωσιακό δίκαιο και κυρίως τα θεμελιώδη δικαιώματα, πόσο μάλλον όταν γνωρίζει ή είναι αδύνατο να αγνοεί την παραβίαση τους.
- Αναστολή των μεταφορών αιτούντων άσυλο σε κράτος μέλος το οποίο αντιμετωπίζει ιδιαίτερα επείγουσα κατάσταση, η οποία επιβαρύνει στο έπακρο τις ικανότητες υποδοχής, το σύστημα ή την υποδομή ασύλου του (από το 2011 προς την Ελλάδα).

Ιεραρχία κριτηρίων

➤ **Τρεις βασικές κατηγορίες ιεραρχικών κριτηρίων** (κατά σειρά σπουδαιότητας)

1. Οικογενειακοί δεσμοί (αρθ.8-11)
2. Πρόσφατη κατοχή θεώρησης ή άδειας διαμονής σε χώρα της ΕΕ (αρθ.12)
3. Κράτος παράνομης εισόδου (αρθ.13)

4. Λόγοι εξάρτησης (αρθ.16)
5. Ρήτρα διακριτικής ευχέρειας για ανθρωπιστικούς ή πολιτισμικούς λόγους (αρθ. 17)

Δουβλίνο III

➤ Νομική βάση

- Άρθρο 67 παράγραφος 2 και άρθρο 78 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Άρθρο 18 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

➤ Δεσμευτικός χαρακτήρας

Νομική φύση => **Κανονισμός** = νομοθετική πράξη της Ένωσης που ισχύει αυτόματα και ομοιόμορφα σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ αμέσως μόλις τεθεί σε ισχύ, χωρίς να χρειάζεται να μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο. Είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και για όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ.

Δουβλίνο III

➤ Χαρακτήρας του Κανονισμού (διακρατικός ή μη διακρατικός)

Όπως έχει αναλυθεί ήδη ο Κανονισμός Δουβλίνου ρυθμίζει καταρχάς τις σχέσεις μεταξύ κρατών. Παρόλαυτά, δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται ως ένας μηχανισμός που ρυθμίζει μόνο τις διαδικασίες, αλλά οφείλει να σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και προπαντός το ουσιαστικό δικαίωμα στην οικογενειακή ζωή.

- Στο προοίμιο (Συμβαση της Γενεύης 1951, ΕΣΔΑ, ΧΘΔΕΕ, Βέλτιστο Συμφέρον του Παιδιού, Σεβασμός του δικαιώματος στην οικογενειακή ζωή) = ευρωπαϊκό κεκτημένο
- Αρθ. 27§1 Κανονισμού => αποτελεσματικό ένδικο μέσο κατά απόφασης μεταφοράς με το οποίο εξετάζεται ενώπιον εθνικού δικαστηρίου κατά πόσον οι αρμόδιες αρχές έχουν εφαρμόσει ορθώς τα κριτήρια του κεφαλαίου III κατά την έκδοση αποφάσεως μεταφοράς του σε άλλο κράτος μέλος (πραγματική προσφυγή, αιτιολογική σκεψη αρθ.19 Κανονισμού)

Στάδια της διαδικασίας

Διαδικασία :

Άρθρα 18-25 Κανονισμού Δουβλίνο III

Αίτημα αναδοχής ή εκ νέου ανάληψης

Εντός προθεσμίας τριών μηνών για τα δεσμευτικά κριτήρια (αρ.21§1)

Αιτιολογημένη απάντηση εντός δύο μηνών(αρ.22§1)

Αποδοχή
(Σιωπηρή (αρ. 22§7) ή ρητή)

Απόρριψη
Επανεξέταση

Δεσμευτικά κριτήρια: Προϋποθέσεις και εφαρμογή

Ηλιάνα Μπόμπου
Δικηγόρος, ΜΔΕ
Οικουμενικό Πρόγραμμα Προσφύγων της Εκκλησίας της Ελλάδας
ibomrou.ecrp@gmail.com

25/5/2018

Η έννοια της οικογένειας κατά το Δουβλίνο III

Ως **μέλη οικογένειας** ορίζονται σύμφωνα με το αρ. 2 (ζ):

- ο/η σύζυγος ή ο/η σύντροφος σε σταθερή σχέση
- Τα ανήλικα άγαμα τέκνα των ζευγών ή του/της αιτούντος/ούσης
- Ο πατέρας, η μητέρα ή άλλος ενήλικος υπεύθυνος* για τον ανήλικο

Ως **συγγενείς** σύμφωνα με το αρ. 2 (η):

- Ο/Η ενήλικος/η θείος/ θεία, ο παππούς/η γιαγιά. ΌΧΙ τα αδέρφια (βλ. όμως σε αντιπαραβολή με το άρθρο 8.1)

Προβληματικές περιπτώσεις:

- Υιοθετημένα τέκνα βάσει εθιμικού δικαίου της χώρας καταγωγής
- Έγγαμοι ανήλικοι
- Δίγαμοι

Λοιποί ορισμοί του Κανονισμού Δουβλίνου III

Άσυνόδευτοι ανήλικοι- αρ. 2 ι)- ια)

«ο ανήλικος ο οποίος εισέρχεται στο έδαφος των κρατών μελών χωρίς να συνοδεύεται από ενήλικα υπεύθυνο για αυτόν, δυνάμει νόμου ή της πρακτικής του συγκεκριμένου κράτους μέλους, και για όσο χρονικό διάστημα δεν τελεί πραγματικά υπό τη μέριμνα υπευθύνου ενήλικα· συμπεριλαμβάνονται οι ανήλικοι οι οποίοι αφέθηκαν ασυνόδευτοι, αφού εισήλθαν στο έδαφος κρατών μελών»

«εκπρόσωπος»: πρόσωπο ή οργάνωση που έχει ορισθεί από τις αρμόδιες αρχές για να **συνδράμει και να αντιπροσωπεύει ασυνόδευτο ανήλικο σε διαδικασίες που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό**, ώστε να διασφαλίζει το μείζον συμφέρον του τέκνου και να ασκεί νομική ικανότητα για λογαριασμό του οσάκις είναι αναγκαίο. Σε περίπτωση που οργάνωση ενεργεί ως εκπρόσωπος, ορίζει ένα πρόσωπο υπεύθυνο για να επιτελεί τα καθήκοντά της όσον αφορά τον ανήλικο, σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό»
[διακρίνεται απο την έννοια του επιτρόπου]

Κριτήρια καθορισμού του υπεύθυνου Κράτους Μέλους -άρθρο 8-

*όταν ο αιτών άσυλο είναι ασυνοδευτος
ανήλικος*

8.1

- Μέλος οικογένειας*/ ή αδερφός-η
- Νόμιμα διαμένων/ουσα
- Βέλτιστο συμφέρον το παιδιού

* Έγγαμοι ανήλικοι

8.2

- Συγγενής [αρ. 2(η)]
- Νόμιμα διαμένων/ουσα
- Ικανότητα ανάληψης φροντίδας
- Βέλτιστο συμφέρον του παιδιού

8.3

Περισσότερα μέλη
οικογένειας/αδέρφια/συγγενείς σε
πλείονα ΚΜ-> προσδιορισμός
βέλτιστου συμφέροντος παιδιού

Εγγυήσεις για ασυνόδευτους ανήλικους

άρθρο 6 του Κανονισμού

- Μείζον συμφέρον του παιδιού αποτελεί το πρωταρχικό μέλημα
- Εξασφάλιση εκπροσώπησης των ανηλίκων επί των διαδικασιών
- Συνεργασία ΚΜ για διασφάλιση μείζονος συμφέροντος παιδιού
- Εντοπισμός μελών οικογενείας/αδερφών/συγγενών

* Εκτελεστικός Κανονισμός 1560/2003 και 118/2014

Άλλα δεσμευτικά κείμενα

- Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης [άρθρο 13]
- Σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού [για το σεβασμό στις απόψεις του παιδιού]

Ενδεικτική νομολογία

- *Mayeka Mitunga v. Belgium*, ECtHR, No. 13178/03, (12 October 2006)- “...**extreme vulnerability in which she found herself as a result of her position as an unaccompanied foreign minor**” [55, 103]
- United Kingdom - The Queen on the application of ZAT, IAJ, KAM, AAM, MAT, MAJ and LAM v. Secretary of State for the Home Department [[positive obligations to MS to facilitate family reunification]]
- CJEU, C-648/11 M.A. B.T. D.A., 6/6/2013, §55
- R (on the application of AM (a child by his litigation friend OA and OA) v Secretary of State for the Home Department [positive obligations to MS to facilitate family reunification in prompt time table]

Συνήθεις προκλήσεις σχετικά με τους ασυνόδευτους ανήλικους -Προσδιορισμός της ηλικίας (age assessment)-

Το πρόβλημα:

- Αιτούντες άσυλο συχνά χωρίς έγγραφα ταυτότητας
- Αστυνομία σε νησιά καταγράφει ανήλικους ως ενήλικους
- Πολλοί ανήλικοι δηλώνουν ενήλικοι από παραπληροφόρηση
- Πολλοί ενήλικες δηλώνουν ανήλικοι για να κάνουν χρήση των ευεργετικών διατάξεων του Κανονισμού

Τι μπορεί να γίνει:

- Η Υπηρεσία Ασύλου μπορεί να διατάξει εκτίμηση ηλικίας (age assessment) σε οποιαδήποτε φάση της διαδικασίας εξέτασης ασύλου, εφόσον προκύπτουν αμφιβολίες για την ηλικία.
- Αν η Υπηρεσία Ασύλου δεν διατάξει εκτίμηση ηλικίας, μπορεί να ζητηθεί από τον Εισαγγελέα Ανηλίκων

Ρυθμιστικό πλαίσιο:

ΚΥΑ 92490/2013 (Πρόγραμμα ιατρικού ελέγχου, ψυχοκοινωνικής διάγνωσης και υποστήριξης και παραπομπής των εισερχομένων χωρίς νομιμοποιητικά έγγραφα υπηκόων τρίτων χωρών σε δομές πρώτης υποδοχής)

ΚΥΑ 1982/2016 (διαπίστωση ανηλικότητας των αιτούντων διεθνή προστασία)

[δες και Γενικό Σχόλιο 6, παρα. 31 της Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Παιδιού, όπου αναφορά στις εγγυήσεις για την αξιολόγηση της ηλικίας του παιδιού]

Τι γίνεται όταν ζητά το άλλο ΚΜ από τις ελληνικές αρχές να προβούν σε εκτίμηση της ανηλικότητας προκειμένου να «πειστούν» για την ανηλικότητα του αιτούντος διεθνή προστασία;

Συνήθεις προκλήσεις σχετικά με τους ασυνόδευτους ανήλικους -Best interest assessment/Best interest determination-

Το πρόβλημα:

- Ποια Αρχή είναι αρμόδια για να το συντάξει
- Τι συμβαίνει όταν ο ασυνόδευτος ανήλικος βρίσκεται στο άλλο ΚΜ
- Προβλήματα με Εισαγγελείς λόγω της χρήσης αγγλικής γλώσσας

BIA

- Παιδική προστασία
- Λιγότερο «επίσημο»
- Χρήση σε διάφορες περιστάσεις

BID

- Διαδικαστικές εγγυήσεις
- Ειδική Επιτροπή αξιολόγησης
- Συγκεκριμένη «φόρμα»
- Απαιτείται σε ορισμένες περιπτώσεις

Παραδείγματα

- Ασυνόδευτος ανήλικος, υπήκοος Αφγανιστάν χωρίς νομιμοποιητικά έγγραφα ζητά να επανενωθεί με τον ενήλικο αδερφό του στο Ην.Βασίλειο.
- Ασυνόδευτος ανήλικος, γεννημένος 01/01/2001 υποβάλει αίτημα ασύλου 9/11/2018 ζητώντας να επανενωθεί με τον θείο του στη Σουηδία. Το εξερχόμενο αίτημα αποστέλλεται στις 20/01/2019 και η Σουηδία απορρίπτει επειδή ο αιτών είναι ενήλικος

→Άρθρο 8.1

→Απόδειξη οικογενειακής σχέσης;

Αν υποθέσουμε ότι ο ανήλικος έχει και έναν ενήλικο θείο στο Ην.Βασίλειο, ο οποίος έχει βρετανική υπηκοότητα και εργάζεται ως φαρμακοποιός στο Λονδίνο, θα άλλαζε κάτι στην απάντησή σας;

→Κρίσιμος χρόνος αυτός της πλήρους καταγραφής, οπότε ήταν ανήλικος (αρ. 7 παρα.2)

→A, S κατά Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie, C-550/16

Αποδεικτικά μέσα - αρ. 8-

Άρθρο 22 του Κανονισμού

(2) «Κατά τη διαδικασία προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους, χρησιμοποιούνται αποδεικτικά στοιχεία και έμμεσες αποδείξεις»

(4) «Οι απαιτήσεις για τα αποδεικτικά στοιχεία θα πρέπει να μην υπερβαίνουν ό,τι είναι απαραίτητο για την καλή εφαρμογή του παρόντος κανονισμού»

(5) «Εάν δεν υπάρχουν τυπικές αποδείξεις, το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα αναγνωρίζει την ευθύνη του, εάν οι έμμεσες αποδείξεις έχουν συνοχή, μπορούν να εξακριβωθούν και είναι αρκούντως λεπτομερείς για να θεμελιωθεί η ευθύνη.»

Κανονισμός 118/2014 οπ. τροπ.
1560/2003

Άμεσες αποδείξεις

γραφπτή επιβεβαίωση των πληροφοριών από το άλλο κράτος μέλος απόσπασμα μητρώου τίτλος διαμονής που χορηγήθηκε σε μέλος της οικογένειας έγγραφο αποδεικτικό συγγένειας, εφόσον υπάρχει ελλείψει αυτού, και εάν είναι αναγκαίο, εξέταση DNA ή εξέταση αίματος.

Έμμεσες αποδείξεις

επαληθεύσιμες ενδείξεις του αιτούντος δηλώσεις των ενδιαφερομένων μελών της οικογένειας μαρτυρίες/επιβεβαίωση των πληροφοριών από διεθνή οργανισμό όπως π.χ. την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες.

25/5/2018

Κριτήρια καθορισμού του υπεύθυνου Κράτους Μέλους (αρ. 9 και 10)

Αρ. 9 του Κανονισμού

-Μέλος οικογένειας σε ΚΜ [ανεξάρτητα αν οι οικογενειακοί δεσμοί είχαν δημιουργηθεί προηγουμένως στη χώρα καταγωγής]

-Άδεια διαμονής ως δικαιούχος διεθνούς προστασίας

-Έγγραφη συναίνεση των μερών

-Κρίσιμος χρόνος: αρ. 7 (2)

«[...]Βάσει της κατάστασης που υπήρχε τη στιγμή κατά την οποία ο αιτών υπέβαλε την αίτησή του διεθνούς προστασίας για πρώτη φορά σε ένα κράτος μέλος.»

Αρ. 10 του Κανονισμού

-Μέλος οικογένειας σε ΚΜ [ισχύει το γενικό κριτήριο του αρ. 2 (ζ)]

-Εκκρεμές αίτημα ασύλου για το οποίο δεν υπάρχει απόφαση σε πρώτο βαθμό

-Έγγραφη συναίνεση των μερών

Παραδείγματα

- Υπήκοος τρίτης χώρας υποβάλλει αίτημα ασύλου στην Ελλάδα στις 13/5/2018 και αιτείται οικογενειακής επανένωσης με τη σύζυγό του που βρίσκεται στη Γερμανία. Η σύζυγος του έχει λάβει τριετή άδεια διαμονής λόγω αναγνώρισης της ιδιότητας του πρόσφυγα από τις 10/01/2018.
- Υπήκοος τρίτης χώρας υποβάλλει αίτημα ασύλου στην Ελλάδα στις 13/5/2018 και αιτείται οικογενειακής επανένωσης με το ανήλικο τέκνο του που βρίσκεται στη Σουηδία και έχει υποβάλει αίτημα ασύλου στις 20/11/2017. Στις 25/5/2018 το ανήλικο τέκνο στη Σουηδία λαμβάνει ετήσια άδεια διαμονής επικουρικής προστασίας και στις 4/6/2018 η Ελληνική Μονάδα Δουβλίνου στέλνει αίτημα ανάληψης ευθύνης στη Σουηδία ζητώντας την επανένωση των ως άνω μελών.
- Αφγανός υπήκοος επιθυμεί επανένωση με τη σύζυγό του στη Γερμανία. Κατά τη χρονική στιγμή υποβολής του αιτήματος ασύλου του, η σύζυγος στη Γερμανία έχει λάβει προσωρινό καθεστώς μη απέλασης (“Duldung”)/ το αίτημα ασύλου της συζύγου στη Γερμανία έχει απορριφθεί σε πρώτο βαθμό και η ίδια έχει προσφύγει κατά της απόφασης

Κριτήρια καθορισμού του υπεύθυνου Κράτους Μέλους

Άρθρο 16

Εξαρτώμενα πρόσωπα

Προοίμιο Κανονισμού (16) «[...] η ύπαρξη σχέσης εξάρτησης μεταξύ αιτούντος και του τέκνου, αδελφού ή γονιού του λόγω εγκυμοσύνης ή μητρότητας, κατάστασης υγείας ή προχωρημένης ηλικίας του αιτούντος **θα πρέπει να αποτελεί δεσμευτικό κριτήριο ευθύνης**»

Σημείωση: το άρθρο 16 βρίσκεται στο Κεφάλαιο IV του Κανονισμού και ως εκ τούτου δεν εφαρμόζεται ο κρίσιμος χρόνος του άρ. 7 (2)

Άρ. 16 (1)(2)

-Λόγοι εγκυμοσύνης, πρόσφατου τοκετού, σοβαρής ασθένειας, σοβαρής αναπηρίας ή προχωρημένης ηλικίας στο πρόσωπο του αιτούντος ή του τέκνου, του αδελφού, γονέα της παραγράφου 1

-Εξαιτίας των περιοριστικά αναφερόμενων λόγων προκύπτει εξάρτηση μεταξύ του αιτούντος και των τέκνων/αδερφών/γονιών

-νόμιμα διαμένων στο κράτος μέλος

-οικογενειακοί δεσμοί να υπήρχαν στη χώρα καταγωγή

-ικανότητα φροντίδας

-έγγραφη συναίνεση των μελών

Η αυξημένη δυσκολία απόδειξης του άρθρου 16

Άρθρο 11 Καταστάσεις εξάρτησης [του 1560/2003 οπ. τροποποιήθηκε με το 118/2014]

[...]

2. Οι καταστάσεις εξάρτησης που αναφέρονται στο άρθρο 15 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 343/2003 εκτιμούνται, κατά το δυνατόν, **βάσει αντικειμενικών στοιχείων, όπως ιατρικά πιστοποιητικά**. Εάν δεν υπάρχουν διαθέσιμα ή δεν μπορούν να προσκομισθούν τέτοιου είδους στοιχεία, **οι ανθρωπιστικοί λόγοι είναι παραδεκτοί μόνο βάσει πειστικών πληροφοριών που προσκομίζονται από τους ενδιαφερόμενους**.

3. Για να εκτιμηθεί **η ανάγκη και η σκοπιμότητα επανένωσης** των ενδιαφερομένων ατόμων, λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα

- α) η οικογενειακή κατάσταση που επικρατούσε στη χώρα καταγωγής·
- β) οι περιστάσεις που προκάλεσαν τον χωρισμό των ενδιαφερομένων ατόμων·
- γ) η κατάσταση στην οποία βρίσκονται οι διάφορες διαδικασίες ασύλου ή οι διαδικασίες σχετικά με το δίκαιο περί αλλοδαπών που εκκρεμούν στα κράτη μέλη.

Η αυξημένη δυσκολία απόδειξης του άρθρου 16

4. Η εφαρμογή του άρθρου 15 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 343/2003 εξαρτάται από τη **διαβεβαίωση ότι ο αιτών άσυλο ή ο συγγενής του θα παράσχει πραγματικά την αναγκαία βοήθεια.**

5. Το κράτος μέλος στο οποίο γίνεται η επανένωση και η ημερομηνία της μεταγωγής καθορίζονται με κοινή συμφωνία από τα εμπλεκόμενα κράτη, λαμβανομένων υπόψη:

α) της ικανότητας του εξαρτώμενου ατόμου να μετακινηθεί·

β) της κατάστασης των ενδιαφερομένων ατόμων από άποψη παραμονής, προκειμένου ενδεχομένως να προτιμηθεί η επανένωση του αιτούντος άσυλο με τον συγγενή όταν αυτός έχει ήδη στην κατοχή του τίτλο διαμονής και πόρους στο κράτος μέλος όπου διαμένει.

[τροποποιήσεις του Κανονισμού 118/2014]

Όταν ο αιτών είναι παρών στο έδαφος κράτους μέλους διαφορετικού από αυτό στο οποίο βρίσκονται το τέκνο, ο αδελφός ή ο γονέας, όπως αναφέρεται στο άρθρο 16 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013, τα δύο κράτη μέλη διαβουλεύονται μεταξύ τους και ανταλλάσσουν πληροφορίες προκειμένου να διαπιστωθούν:

α) **οι αποδεδειγμένοι οικογενειακοί δεσμοί** μεταξύ του αιτούντος και του τέκνου, του αδελφού ή του γονέα·

β) **η σχέση εξάρτησης** μεταξύ του αιτούντος και του τέκνου, του αδελφού ή του γονέα·

γ) **η ικανότητα του ενδιαφερομένου προσώπου** να φροντίζει το εξαρτώμενο πρόσωπο·

δ) εφόσον είναι αναγκαίο, τα στοιχεία που πρέπει να ληφθούν υπόψη προκειμένου να εκτιμηθεί η ανικανότητα μετακίνησης επί αρκετό χρονικό διάστημα.

Παραδείγματα

- Υπήκοος τρίτης χώρας, έγκυος ζητά επανένωση με τον σύζυγο της, ο οποίος έχει λάβει προσφυγικό καθεστώς στη Σουηδία. Ο γάμος έχει τελεστεί στη χώρα καταγωγής 4 χρόνια πριν. Θα άλλαζε η απάντησή σας αν η γυναίκα ζητούσε επανένωση με την μητέρα της;
- Υπήκοος από το Αφγανιστάν, 70 χρονών επιθυμεί να επανενωθεί με την ενήλικη κόρη της στη Γερμανία.
- Υπήκοος Συρίας, 27 χρονών, επιθυμεί να επανενωθεί με τον 29χρονο αδερφό του στη Γερμανία. Βρίσκεται στην Ελλάδα με τον 22χρονο αδερφό του. Στην καταγραφή του αιτήματος ασύλου του δηλώνει ότι πάσχει από κατάθλιψη/σκλήρυνση κατά πλάκας

Η ρήτρα διακριτικής ευχέρειας: Προκλήσεις του άρθρου 17

Φωτεινή Εμβολιάδου

Δικηγόρος, LL.M.

Οικουμενικό Πρόγραμμα Προσφύγων της Εκκλησίας της Ελλάδας

femvoliadou.ecrp@gmail.com

25/5/2018

Μορφές διακριτικής ευχέρειας (Άρθρο 17)

(1) «Κατά παρέκκλιση από τον κανόνα του αρ. 3 (1) του Κανονισμού κάθε κράτος μέλος δύναται να αποφασίζει να εξετάζει αίτηση διεθνούς προστασίας που έχει κατατεθεί από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα, ακόμη και αν δεν είναι υπεύθυνο για την εξέταση δυνάμει των κριτηρίων που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό.»

[ρήτρα κυριαρχίας]

(2) «Το κράτος μέλος στο οποίο γίνεται αίτηση διεθνούς προστασίας και το οποίο διεξάγει τη διαδικασία του προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους ή το υπεύθυνο κράτος μέλος μπορεί, οποτεδήποτε πριν από τη λήψη πρώτης απόφασης επί της ουσίας, να υποβάλει σε άλλο κράτος μέλος αίτημα αναδοχής αιτούντος για να επανενώσει οποιαδήποτε πρόσωπα με τα οποία έχει σχέση, για ανθρωπιστικούς λόγους, βάσει ιδίως οικογενειακών ή πολιτισμικών κριτηρίων, ακόμα και όταν το άλλο κράτος μέλος δεν είναι υπεύθυνο κατ' εφαρμογή των κριτηρίων που θεσπίζονται στα άρθρα 8 έως 11 και στο άρθρο 16. Οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να εκφράσουν τη συναίνεσή τους γραπτώς.» [ανθρωπιστική ρήτρα]

Πλαίσιο εφαρμογής της ανθρωπιστικής ρήτρας

Πότε εφαρμόζεται το αρθ. 17§ 2:

Όταν δεν καλύπτεται κάποια προϋπόθεση των δεσμευτικών άρθρων, δηλαδή:

- Οικογενειακοί δεσμοί (π.χ. ενήλικα αδέρφια, ενήλικα τέκνα)
- Έχει χαθεί η προθεσμία του αρθ. 21 (γιατί ο καταγραφέας παρέλειψε να στείλει/γιατί ο αιτών δεν προσκόμισε έγκαιρα τα απαραίτητα έγγραφα)
- Το νομικό καθεστώς του προσώπου στο άλλο ΚΜ δεν μπορεί να ενεργοποιήσει τα δεσμευτικά άρθρα 9-10 (π.χ. British citizenship, Duldung)

Άνθρωπιστική ρήτρα (Άρθρο 17 § 2)

- Έγγραφη συναίνεση των μερών
- Μη λήψη απόφασης επί της ουσίας (όχι η απόφαση αναγνώρισης ευαλωτότητας, όχι η απόφαση επανεισδοχής)
- Μη εφαρμογή άρθρου 21 + άρθρου 7 § 2

Όρια διακριτικής ευχέρειας

- Ουσιαστική κρίση επί των αιτημάτων οικογενειακής επανένωσης κι όχι τυπική διεκπεραίωση
- Αιτιολογημένες αποφάσεις
- Θεμελιώδη δικαιώματα*

* *CJEU, Joined Cases, C-411/10, C-493/10, N.S. v. Secretary of State for the Home Department and M.E. and others v. Refugee Applications Commissioner, Minister for Justice, Equality and Law Reform, Judgment of 21 December 2011, paras. 64-69. (σεβασμός σε ΧΘΔΕΕ όταν εφαρμόζεται δίκαιο ΕΕ)*
Germany - Administrative Court (of) Hannover, case no. 1 B 5946/15, 7 March 2016 (Άρθ. 6 + 17)
High Court of Ireland, M.A. (a minor) -v- The International Protection Appeals Tribunal & ors, 8 November 2017 (Άρθ. 6 + 17)
Austrian Federal Administrative Court, W105 2135499-1, 21 November 2016, accessible at:
<http://bit.ly/2xtCsN3> (Άρθ. 8 ΕΣΔΑ + 17 § 2)

Ζητήματα κατά την εφαρμογή της ρήτρας διακριτικής ευχέρειας

- ❑ Δυσχερής η απόδειξη χαλαρών οικογενειακών δεσμών
- ❑ Η έννοια της διακριτικής ευχέρειας και τα όρια της
- ❑ Φαινόμενο πλήρους καταγραφής της οικογένειας στην Ελλάδα και μεταγενέστερης μετακίνησης ενός ή περισσοτέρων μελών σε άλλο ΚΜ (συνήθως στη Γερμανία) σε συνδυασμό με την στάση των άλλων ΚΜ να μην αποστέλουν αίτημα επανεισδοχής (take back)
- ❑ Νέα απόφαση ΔΕΕ C-670/16 που ερμηνεύει εκ νέου την προθεσμία αποστολής αιτήματος αναδοχής

Συσσώρευση αιτημάτων = αδυναμία διαχείρισης της ΜΔ

Επίσης: η στάση της Γερμανίας φαίνεται να αλλάζει τους τελευταίους μήνες

Στατιστικά Στοιχεία Εθνικής Μονάδας Δουβλίνου (7.6.2013 - 31.03.2018)

Γενική Κατάσταση Εξερχόμενων Διαδικασιών

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Σύνολο
<i>Εξερχόμενα Αιτήματα σε Κράτη - Μέλη ⁽¹⁾</i>	404	1116	1092	4904	9675	1690	18881
<i>Αποδοχές από Κράτη - Μέλη ⁽²⁾</i>	234	812	800	3162	7733	549	13290
<i>Απορρίψεις από Κράτη - Μέλη ⁽³⁾</i>	94	227	264	479	1946	747	3757
<i>Μεταφορές που έχουν υλοποιηθεί σε Κράτη - Μέλη</i>	45	572	838	962	4793	1168	8378

Εξερχόμενα Αιτήματα ανά Άρθρο (Κανονισμός Δουβλίνου)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Σύνολο
<i>Αιτήματα αναδοχής</i>							
Οικογενειακοί λόγοι (Άρθρο 8, 9, 10, 11)	259	740	886	4322	7530	1349	15086
Έκδοση τίτλων διαμονής ή θεωρήσεων και είσοδος χωρίς υποχρέωση θεώρησης (Άρθρο 12.1, 12.2, 12.3, 12.4, 14)	0	1	11	23	11	2	48
Αίτηση σε χώρο διεθνούς διέλευσης αερολιμένα (Άρθρο 15)	25	19	0	0	0	0	44
Παράνομη είσοδος (Άρθρο 13.1)	0	48	0	9	6	2	65
Εξαρτώμενα πρόσωπα (Άρθρο 16)	120	80	19	103	139	43	504
Ανθρωπιστικοί λόγοι (Άρθρο 17.2)	0	113	119	321	1469	184	2206
<i>Αιτήματα εκ νέου ανάληψης</i>							
Υπό εξέταση - χωρίς τίτλο διαμονής (Άρθρο 18.1.β)	0	114	56	123	513	110	916
Ανάκληση - νέα αίτηση (Άρθρο 18.1.γ)	0	0	0	3	7	0	10
Απόρριψη - χωρίς τίτλο διαμονής (Άρθρο 18.1.δ)	0	1	1	0	0	0	2
Σύνολο	404	1116	1092	4904	9675	1690	18881

(1): Η συγκεκριμένη κατηγορία περιλαμβάνει: (α) αιτήματα τα οποία δεν έτυχαν επανεξέτασης και (β) τελικές επανεξετάσεις επί των εξερχόμενων αιτημάτων προς τα ΚΜ

(2): Η συγκεκριμένη κατηγορία περιλαμβάνει: (α) αποδοχές επί των αιτημάτων τα οποία δεν έτυχαν επανεξέτασης και (β) αποδοχές των τελικών επανεξετάσεων για τα αιτήματα που έτυχαν επανεξέτασης

(3): Η συγκεκριμένη κατηγορία περιλαμβάνει: (α) απορρίψεις επί των αιτημάτων τα οποία δεν έτυχαν επανεξέτασης και (β) απορρίψεις των τελικών επανεξετάσεων για τα αιτήματα που έτυχαν επανεξέτασης

Ημερομηνία αναθεώρησης: 03-04-2018

Εξερχόμενα αιτήματα, αποδοχές και μεταφορές ανα κράτος - ΜΕΛΟΣ

	2013			2014			2015			2016			2017			2018			Σύνολο		
	Αιτήματα	Αποδοχές	Μεταφορές	Αιτήματα	Αποδοχές	Μεταφορές	Αιτήματα	Αποδοχές	Μεταφορές	Αιτήματα	Αποδοχές	Μεταφορές	Αιτήματα	Αποδοχές	Μεταφορές	Αιτήματα	Αποδοχές	Μεταφορές	Αιτήματα	Αποδοχές	
ΑΥΣΤΡΙΑ	10	2	0	40	30	19	34	16	22	211	124	28	450	216	255	81	34	39	826	422	3
ΒΕΛΓΙΟ	18	13	4	16	5	17	26	21	15	92	60	24	155	103	112	44	14	11	351	216	1
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	69	49	0	153	130	9	12	11	5	17	15	0	193	79	1	30	7	0	474	291	:
ΚΡΟΑΤΙΑ	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	1	0	3	2	0	0	0	0	5	4	:
ΚΥΠΡΟΣ	3	0	0	1	0	0	3	1	0	4	1	0	1	0	0	1	0	0	13	2	:
ΤΣΕΧΙΑ	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	2	2	:
ΔΑΝΙΑ	7	0	0	37	15	5	15	7	6	57	21	6	141	121	115	8	2	6	265	166	1
ΕΣΘΟΝΙΑ	0	0	0	0	0	0	3	2	0	1	1	0	4	4	0	0	0	0	8	7	:
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	0	0	0	10	9	4	15	12	16	41	22	9	73	53	47	15	4	7	154	100	1
ΓΑΛΛΙΑ	2	0	0	18	6	4	11	2	2	44	18	21	170	39	34	54	15	13	299	80	:
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	140	98	19	372	333	304	591	486	506	3606	2442	687	5827	5230	3111	814	134	642	11350	8723	5:
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	3	1	0	17	2	0	11	0	0	23	0	0	32	1	0	12	0	0	98	4	:
ΙΣΛΑΝΔΙΑ	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	:
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	3	0	0	3	2	0	0	1	3	9	0	3	12	6	5	4	2	0	31	11	:
ΙΤΑΛΙΑ	4	0	0	20	2	2	10	4	2	36	6	1	103	48	9	29	3	1	202	63	:
ΛΕΤΟΝΙΑ	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	3	1	:
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	0	0	0	0	0	0	1	1	0	8	6	2	4	4	0	0	0	0	13	11	:
ΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	1	0	0	0	0	0	0	0	0	6	5	4	21	14	9	6	4	10	34	23	:
ΜΑΛΤΑ	0	0	0	0	0	0	3	3	1	17	13	0	119	89	30	34	26	28	173	131	!
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	22	8	3	42	32	17	40	19	22	132	61	32	201	138	85	37	17	9	474	275	1
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	16	3	0	37	23	14	39	15	25	92	62	18	150	94	94	24	16	12	358	213	1
ΠΟΛΩΝΙΑ	0	0	0	2	0	0	1	1	0	5	3	0	5	0	0	1	0	0	14	4	:
ΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	5	10	7	4	0	1	0	12	10	:
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	3	0	0	8	0	0	1	0	0	10	3	2	13	6	1	0	0	0	35	9	:
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	:
ΙΣΠΑΝΙΑ	2	0	0	12	6	1	5	1	6	14	7	3	79	54	28	32	18	11	144	86	4
ΣΟΥΗΔΙΑ	53	34	10	234	162	128	169	118	148	357	231	77	682	536	548	164	65	35	1659	1146	9
ΕΛΒΕΤΙΑ	32	25	9	62	44	46	79	65	46	59	35	22	298	241	120	70	39	56	600	449	2
V. ΒΑΣΙΛΕΙΟ	14	0	0	31	10	2	21	12	13	59	23	18	927	648	185	230	148	288	1282	841	5
Σύνολο	404	234	45	1116	812	572	1092	800	838	4904	3162	962	9675	7733	4793	1690	549	1168	18881	13290	8:

Ημερομηνία αναθεώρησης: 03-04-2018

Εν αναμονή της μεταφοράς: οι δυσκολίες ολοκλήρωσης της διαδικασίας επανένωσης

Ανδρονίκη Πετεινού
Δικηγόρος, D.E.A.

Οικουμενικό Πρόγραμμα Προσφύγων της Εκκλησίας της Ελλάδας
a.peteinou.ecrp@gmail.com

25/5/2018

Στάδιο μεταφοράς

- **Διαδικασία Μεταφοράς** (άρθρα 26 και επόμενα του Κανονισμού Δουβλίνου III)
- **Υπεύθυνο κράτος για την εκτέλεση της μεταφοράς** => Το ΚΜ που απευθύνει το αίτημα αναδοχής της εξέτασης διεθνούς προστασίας σε άλλο ΚΜ
- **Τί περιλαμβάνει η εκτέλεση της μεταφοράς;**
 - κοινοποίηση της απόφασης περί μεταφοράς και περί μη εξέτασης της αίτησης για διεθνή προστασία από το κράτος που απευθύνει το αίτημα (απόφαση απαραδέκτου) (αρ.26)
 - Ορισμός συγκεκριμένων ημερομηνιών προς μεταφορά (κατόπιν συνεννοήσεως μεταξύ των αρμόδιων εθνικών Υπηρεσιών των ΚΜ)
 - Κάλυψη δαπανών μεταφοράς (αρ.30)

Προθεσμία μεταφοράς

- **Προθεσμία** => άρθρο 29 παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού ορίζει ότι η μεταφορά του αιτούντος πραγματοποιείται μόλις αυτό είναι πρακτικά δυνατό και, το αργότερο, εντός προθεσμίας έξι μηνών από την αποδοχή του αιτήματος περί αναδοχής ή εκ νέου ανάληψης του ενδιαφερομένου από άλλο κράτος μέλος ή από την έκδοση οριστικής αποφάσεως επί ενδίκου βοηθήματος ή επανεξετάσεως εφόσον υπάρχει ανασταλτικό αποτέλεσμα της αποφάσεως.

Σημείωση : Οι προθεσμίες που προβλέπονται στο άρθρο 29 του κανονισμού Δουβλίνο III έχουν ως αντικείμενο τη ρύθμιση όχι μόνο της εκδόσεως της αποφάσεως περί μεταφοράς, αλλά και της εκτελέσεώς της.

Προθεσμία μεταφοράς

➤ **Συνέπειες μη τήρησης της προθεσμίας =>**

Το άρθρο 29, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού διευκρινίζει ότι, εάν η μεταφορά δεν πραγματοποιηθεί εντός της εξάμηνης προθεσμίας, το υπεύθυνο κράτος μέλος για την εξέταση διεθνούς προστασίας απαλλάσσεται της υποχρεώσεώς του αναδοχής ή εκ νέου αναλήψεως του ενδιαφερομένου και η **ευθύνη μεταβιβάζεται στο κράτος μέλος που υπέβαλε το αίτημα** (αποκλειστική προθεσμία). Παράδειγμα παρέλευσης του δμήνου.

➤ **Εξαιρέσεις που προβλέπει ο Κανονισμός (άρθρο 29 παράγραφος 2 εδ. 2)** =>

- Παράταση ενός έτους, αν η μεταφορά δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί για λόγους φυλάκισης του ενδιαφερομένου
- Παράταση 18 μηνών (ανώτατο όριο) σε περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος διαφεύγει.

Προθεσμία μεταφοράς

- Σημαντική νομολογία του ΔΕΕ της 25^{ης} Οκτωβρίου 2017, C-201/16
=> Ερμηνεία του άρθρου 29§1 και 2

Το προδικαστικό ερώτημα αφορούσε κατά το δεύτερο σκέλος του το εξής :
«*Στην περίπτωση που το κράτος μέλος που υπέβαλε το αίτημα δεν εφαρμόζει την απόφαση μεταφοράς εντός της προβλεπόμενης από το άρθρο 29, παράγραφος 1, εξαμήνης προθεσμίας, απαλλάσσεται το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα από την ευθύνη για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας του ενδιαφερομένου προσώπου απλώς και μόνο λόγω της παρέλευσης της εν λόγω προθεσμίας;*»

Προθεσμία μεταφοράς

Το Δικαστήριο ερμηνεύει ότι εάν η μεταφορά δεν πραγματοποιηθεί εντός της εξάμηνης προθεσμίας που ορίζεται στο άρθρο 29, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού αυτού, η ευθύνη μεταβιβάζεται αυτοδικαίως στο κράτος μέλος που υπέβαλε το αίτημα, χωρίς να απαιτείται άρνηση, από το υπεύθυνο κράτος μέλος, της αναδοχής ή της εκ νέου αναλήψεως του ενδιαφερόμενου προσώπου.

Η θέση αυτή στηρίζεται, επίσης, στη σκέψη ότι η επιβολή ενός πρόσθετου όρου στη διαδικασία μεταξύ του κράτους μέλους που υπέβαλε το αίτημα και του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα θα ήταν αντίθετη προς τον σκοπό του προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους το ταχύτερο δυνατόν (αιτιολογική σκέψη 5 του Κανονισμού Δουβλίνο III και άρθρο 9, παράγραφος 2, του εκτελεστικού Κανονισμού της Επιτροπής)

Εφαρμογή του άρθρου 29

- Ιδιαιτερότητα με Γερμανία => άτυπη συμφωνία μεταξύ των Ελληνικών και Γερμανικών αρχών για την οργάνωση των μεταφορών προς τη Γερμανία (Επιστολή Μουζάλα, 4/5/2017)

Περιεχόμενο συμφωνίας : το γερμανικό κράτος θα δέχεται από την 1η Απριλίου με τη διαδικασία οικογενειακής επανένωσης μόνο 70 πρόσφυγες τον μήνα.

- **Επιπτώσεις της συμφωνίας στην πράξη**

- backlog υποθέσεων προς μεταφορά στη Γερμανία για τις οποίες έχει παρέλθει η προβλεπόμενη αποκλειστική προθεσμία του 6μηνου
- αναμονή που αγγίζει και υπερβαίνει το έτος (παραβίαση του ατομικού δικαιώματος στην οικογενειακή ζωή και αρχής της ίσης μεταχείρισης)
- μη δυνατότητα προτεραιοποίησης ευάλωτων περιπτώσεων
- μη παροχή νομικών εγγυήσεων => η μεταφορά μετά την παρέλευση του 6μηνου βασίζεται σε μια πολιτική δέσμευση της Γερμανίας, καθιστώντας ανά πάσα στιγμή την Ελλάδα νομικά υπεύθυνη για τη μη μεταφορά σε περίπτωση αλλαγής της πολιτικής της Γερμανίας.

Εφαρμογή του άρθρου 29

➤ Ρεαλιστικός Κίνδυνος

Σύμφωνα με τις τελευταίες εξελίξεις σχετικά με τις μεταφορές προς Γερμανία, η Γερμανική Κυβέρνηση άλλαξε την πολιτική της στάση μη κάνοντας πλέον δεκτή παράταση του προβλεπόμενου 6μήνου για τις αποδοχές Νοεμβρίου 2017 και εφεξής.

➤ Πρακτικές συνέπειες

- Αυξημένος κίνδυνος για τις αποδοχές Νοεμβρίου να μη γίνει μεταφορά τους εντός προθεσμίας (εντός Μαΐου - λήξη 6μήνου)
- Αυξημένη ένταση από τους αιτούντες λόγω μη ενιαίας μεταχείρισής τους

Δυσκολίες στην εκτέλεση της μεταφοράς

- **Συνεργασία με Γερμανικές οργανώσεις** (προσφυγή στα δικαστήρια στη Γερμανία με στόχο να υποχρεώσουν τη Γερμανική Υπηρεσία Ασύλου (BAMF) να ενημερώσει την Ελληνική Μονάδα Δουβλίνου μέσω του liaison officer ή με άλλα μέσα ότι ο αιτών πρέπει να μεταφερθεί άμεσα στη Γερμανία (θετικό και αρνητικό πρόσημο)
- **Υπόλοιπες χώρες-Μεταφορά**

Καθυστερήσεις στη μεταφορά, αλλά εντός του προβλεπόμενου 6μήνου (μεταφορες με αποδοχές Νοεμβρίου, Δεκεμβρίου και Ιανουαρίου 2018)

Και εδώ πρόβλημα των προτεραιοποιήσεων.

Δυσκολίες στην εκτέλεση της μεταφοράς

➤ Δαπάνες μεταφοράς (άρθρο 30)

Οι απαραίτητες δαπάνες για τη μεταφορά του ενδιαφερομένου καλύπτονται από το κράτος μέλος που προβάίνει στη μεταφορά, ως υπεύθυνο κράτος για τη μεταφορά όπως προκύπτει από τις διατάξεις του Κανονισμού.

Πρακτικά, το τελευταίο διάστημα, αλλά και στο παρελθόν, το κόστος των εισιτηρίων βαραίνει του ίδιους τους ενδιαφερόμενους => διακινδύνευση της μεταφοράς λαμβάνοντας υπόψη την κρισιμότητα της κατάστασης με τις αποδοχές για τις οποίες λήγει το εξάμηνο προς μεταφορά (συχνό φαινόμενο)

Ανεπιτυχής συνεργασία της Υπηρεσίας Ασύλου και του Πρακτορείου που ήταν υπεύθυνο για την έκδοση των εισιτηρίων => διάστημα περίπου δύο μηνών που οι αιτούντες προς μεταφορά, για τους οποίους έληγε το 6μηνο μεταφορές, δεν μπορούσαν να εκδώσουν εισιτήριο και η έγκαιρη μεταφορά τους τελούσε υπό αβεβαιότητα.

Δυσκολίες στην εκτέλεση της μεταφοράς

Το στάδιο της μεταφοράς ενώ φαίνεται εκ πρώτης όψεως ότι αφορά ένα κομμάτι διεκπεραιωτικό της διαδικασίας καθορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους για την εξέταση μίας αιτήσης διεθνούς προστασίας, στην πραγματικότητα αποτελεί ουσιώδες κομμάτι ολοκλήρωσής της.

Όπως προκύπτει από την ανωτέρω ανάλυση, το στάδιο της μεταφοράς στην εκτέλεσή του αντιμετωπίζει πολλές προκλήσεις => μπορεί, και το έχει ήδη αποδείξει η πράξη, να θέσει ολόκληρη τη διαδικασία οικογενειακής επανένωσης σε κίνδυνο, εγείροντας το ζήτημα της αποτελεσματικότητας ολόκληρου του μηχανισμού του Δουβλίνου.